



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou v právní věci
žalobce: T.K.P., zastoupeného: Mgr. Petr Václavek, advokát, Opletalova 1417/25, 110 00 Praha 1, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra, Nad Štolou 936/3, 170 00 Praha 7,** v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21.12.2016 č.j. OAM-177/LE-LE05-LE05-PS-2016,

t a k t o :

- I. **Žaloba se z a m í t á.**
- II. **Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou domáhá zrušení výše označeného rozhodnutí žalovaného, jímž byl žalobce podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., zákona o azylu, ve znění pozdějších předpis (dále jen „*zákon o azylu*“), zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců a doba trvání zajištění byla stanovena podle § 46a odst. 5 zákona o azylu do 5.4.2017.

Žalobce namítal, že podle rozsudku Nejvyššího správního soudu (dále jen „*NSS*“) sp.zn. 9As 5/2010 institut zajištění cizince představuje mimořádný institut, který umožňuje policii zasáhnout do ústavně chráněného práva na osobní svobodu zaručeného článkem 8 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen „*Listina*“). zajištění cizince musí být

podloženo závažnými důvody a může být využito jen ve výjimečných případech, kdy je zjevné, že jiné řešení nepřipadá v úvahu. V situaci žalobce, který má na území České republiky (dále jen „ČR“) svoji družku, občanku ČR, lze tento postup označit za nadbytečný. Žalobce má za to, že by postačovala opatření mírnější. Aby správní orgán dostal ústavně-právnímu požadavku zdrženlivosti ve věcech omezování osobní svobody, musí logicky vysvětlit, ze kterých konkrétních skutečností vyplývá obava, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění. Žalobce poukázal na ustanovení § 2 odst. 3 správního řádu (dále jen „s.ř.“) a z toho vyplývající zásadu proporcionality postupu správního orgánu a na rozhodnutí Ústavního soudu sp.zn. Pl ÚS 5/01, podle kterého zasahování státu musí respektovat přiměřenou (spravedlivou) rovnováhu mezi požadavkem obecného zájmu společnosti a mezi požadavky na ochranu základních práv jednotlivce. Žalobce uvedl, že má na území ČR družku a také spoustu přátel. S družkou má vytvořeno velmi úzké citové pouto. Podle žalobce se žalovaný také nijak nevypořádal s ustanovením § 47 zákona o azylu o uložení zvláštních opatření, konkrétně s ustanovením § 47 odst. 1 písm. b) zákona o azylu, kdy by se žalobce osobně hlásil ministerstvu v době ministerstvem stanovené. Jako účinné se podle žalobce toto zvláštní opatření jeví především proto, že se žalobci nepodařilo doručit písemnost, ve které byl právním zástupcem informován o zamítnutí kasační stížnosti v rámci řízení o vyhoštění, tudíž absentuje subjektivní stránka činu. Žalobce se nijak nesnaží utíkat či mařit výkon úředního rozhodnutí. Na území ČR žije jeho družka a přátelé, kteří by zajistili, aby se žalobce poctivě hlásil ministerstvu v době jemu stanovené. Správní orgán se vyjadřuje k účelově podané žádosti o mezinárodní ochranu, avšak jde jen o domněnky správního orgánu. Samotný fakt, že žalobce požádal o mezinárodní ochranu až po osmi letech pobytu v ČR v době, kdy byl zadržen policií, podle žalobce neopodstatňuje, že by neměl možnost podat žádost o udělení mezinárodní ochrany. Nikde v zákoně o azylu není stanovena doba, do kdy musí žadatel o mezinárodní ochranu požádat. Pokud žalobci přišlo, že mu hrozí vážná újma ohledně nemožnosti návratu do Vietnamu, zajisté právo podat žádost měl. Správní orgán nijak nerozvedl obavu z ohrožení průběhu správního řízení ve věci mezinárodní ochrany, která by hrozila při případném propuštění ze zajištění. Žalobce má na území vybudováno zázemí a neexistují důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany podal pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění. Žalobce poukázal na rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 10.1.2017 č.j. 44A 33/2016-21, kdy bylo rozhodnuto o nezákonnosti zajištění žalobce v rámci řízení o správním vyhoštění. Pokud tedy prvotní zajištění bylo nezákonné, podle žalobce nelze než dovodit, že zajištění v rámci řízení o udělení mezinárodní ochrany je také nezákonné. Rovněž podle žalobce zajištění v rámci mezinárodní ochrany nesleduje zákonný účel, neboť doba trvání zajištění je dle § 46a odst. 5 zákona o azylu nejdéle 120 dní. V praxi s ohledem na dobu řízení o mezinárodní ochranu a možnost podání žaloby i kasační stížnosti, které mají odkladný účinek, žalobce bude muset být propuštěn ze zajištění a po dobu řízení bude přítomen v ČR. Podle žalobce správní orgán nešetřil oprávněné zájmy dotčené osoby (§ 2 odst. 3 s.ř.) a nedbá, aby přijaté řešení odpovídalo okolnostem případu (§ 2 odst. 4 s.ř.). Podle žalobce správní orgán nezohledňuje podstatné okolnosti případu, zejména, že má žalobce v ČR družku a přátele. Dle názoru žalobce se jedná o mimořádný případ, kdy je možné uložit zvláštní opatření podle § 47 ods. 1 písm. b) zákona o azylu, a správní orgán svou absencí individualizace rozhodnutí na daný případ k tomu v důsledku svého pochybení nedospěl.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě navrhl zamítnutí žaloby s tím, že z informací složek PČR dle § 87 odst. 1 zákona o azylu zjistil, že žalobce byl rozhodnutím Policie ČR, Krajského ředitelství policie Středočeského kraje, odboru cizinecké policie, ze dne 15.12.2016 č.j. KRPS-417796/ČJ-2016-010026 zajištěn podle § 124 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon o pobytu cizinců**“). Důvodem byla skutečnost, že dne 15.12.2016 žalobce jako řidič motorového vozidla při silniční kontrole předložil cestovní doklad Vietnamu bez platného víza či oprávnění k pobytu. Následnou lustrací bylo zjištěno, že žalobce má záznam v evidenci nežádoucích osob do 3.3.2017. Rozhodnutí o správním vyhoštění ze dne 2.6.2015 nabylo právní moci dne 14.12.2015. Žalobce tak pobývá v ČR neoprávněně bez platného víza či dokladu povolení k pobytu a navíc v rozporu s rozhodnutím o správním vyhoštění, jehož výkon maří. Proto byl žalobce zajištěn a umístěn do zařízení pro zajištění cizinců (dále jen „**ZZC**“) za účelem vyhoštění. Podle žalovaného bylo totiž zřejmé, že existuje nebezpečí, že bude mařit výkon správního vyhoštění. Následně žalobce do protokolu uvedl, že v ČR nemá žádné příbuzné a nic mu nebrání vrátit se do Vietnamu. Žalobce svou zákonnou povinnost o uložení správního vyhoštění zcela ignoroval a dále pobýval v ČR. Tudíž je dle žalovaného zřejmé, že v případě žalobce existuje nebezpečí, že se i nadále bude vyhýbat povinnosti vycestovat z ČR a bude mařit výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. Dne 16.12.2016 žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany s tím, že se nechce vrátit do Vietnamu. Z toho je zřejmé, že žalobci jde v žádosti především o legalizaci pobytu v ČR. Správní orgán poukázal na rozsudek NSS ze dne 15.8.2008 sp.zn. 5Azs 24/2008, podle něhož v případě žádosti o mezinárodní ochranu podané až ve chvíli, kdy žadateli hrozí vyhoštění, existuje vyvratitelná domněnka, že žádost byla účelová. Dále žalovaný poukázal na rozsudek NSS ze dne 2.6.2016 sp.zn. 7Azs 55/2016, podle něhož skutečnost případné účelovosti žádosti je speciálním důvodem zajištění cizince podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Správní orgán shledává žádost žalobce účelovou se snahou o legalizaci pobytu v ČR a odkazuje na rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 31.8.2016 sp.zn. 41Az 17/2016. K námitce nezhodování alternativ povinnosti setrvat v zařízení žalovaný uvedl, že se s tímto vypořádal v napadeném rozhodnutí, když uvedl, že by uplatnění zvláštního opatření podle § 47 zákona o azylu nebylo účinné. O neúčinnosti v případě žalobce svědčí nejen jeho naprosté nerespektování správního řádu a uložených povinností, ale také zcela účelové jednání.

Součástí správního spisu je rozhodnutí o zajištění žalobce z 15.12.2016 vydané Krajským ředitelstvím Policie České republiky Středočeského kraje, odboru cizinecké policie, kdy byl podle § 124 písm. b) a c) zákona o pobytu cizinců žalobce zajištěn za účelem správního vyhoštění. Z odůvodnění tohoto rozhodnutí vyplývá, že téhož dne byl žalobce kontrolován v obci Dolní Bousov hlídkou Dopravního inspektorátu Mladá Boleslav při řízení motorového vozidla a předložil cestovní doklad bez víza i oprávnění k pobytu. Lustrací bylo zjištěno, že žalobce se nachází v evidenci nežádoucích osob se zákazem pobytu do 3.3.2017. V řízení o správním vyhoštění žalobce uváděl, že přicestoval do ČR v roce 2008 za prací na základě povolení k dlouhodobému pobytu do 2011. Na území ČR nežije s žádnou osobou, bydlí v obchodě v Praze, který hlídá. Jeho manželka a děti žijí ve Vietnamu a nestýká se s nimi. V ČR má pouze kamarády. Finanční prostředky si obstarává brigádami, není oficiálně zaměstnán. V návratu do vlasti mu nic nebrání. Dále uváděl, že v ČR má přítelkyni, se kterou však nežije ve společné domácnosti, nepamatuje si její aktuální adresu. Nikdy u ní doma nebyl. Lustracemi v evidencích bylo zjištěno, že družka žalobce bydlí od 12.4.2016 na jiné

adrese. Současně byl žalobce poučen podle § 3a písm. a) bod čtvrtý zákona o azylu o možnosti žádosti o udělení azylu, což učinil hned následující den 16.12.2016. Dne 29.12.2016 uvedl, že žádá o azyl, protože ve Vietnamu je těžký život a jeho rodina se mu vlastně rozpadla. Má zde v ČR družku a myslí si, že jeho manželka ve Vietnamu si už někoho našla. V rámci pohovoru k žádosti o udělení azylu z téhož dne žalobce uváděl, že z Vietnamu vycestoval z finančních důvodů, aby si vydělal peníze. Žádné problémy v zemi původu neměl. O udělení mezinárodní ochrany žádá proto, že ve Vietnamu je těžký život a kvůli rodině. Ve Vietnamu není práce a zde má družku. Jeho původní rodina se mu rozpadla, protože byl dlouho pryč. Jeho družka má vietnamské občanství, ale má zde trvalý pobyt. Důvod, proč nemohou spolu žít ve Vietnamu, je, že se tam družka nechce vrátit.

V žalobou napadeném rozhodnutí žalovaný připomněl vyjádření žalobce z 15.12.2016 a skutečnost, že od roku 2011 pobývá žalobce v ČR bez pobytového oprávnění a že po zajištění podal žádost o udělení mezinárodní ochrany s odůvodněním. Na základě měl žalovaný za to, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění nebo je pozdržet, ačkoliv mohl žalobce požádat dříve. K tomu dospěl žalovaný na základě skutečnosti, že žalobce pobýval v ČR již v roce 2008, o udělení mezinárodní ochrany však požádal až po uložení vyhoštění a po opakovaném zadržení policií a umístění v zařízení pro zajištění cizinců. Učinil tak teprve přibližně po osmi letech pobytu v ČR, z toho pěti let nelegálního. Během této doby se mohl volně pohybovat a mohl se dostavit buď na příslušný orgán Policie ČR, nebo přímo do přijímacího střediska MV ČR a podat žádost o mezinárodní ochranu, možnost nesporně měl. Žádost ale podal teprve tehdy, kdy se výkon vyhoštění stal díky jeho zajištění reálným. Z toho je podle žalovaného zřejmé, že jednání žalobce je naprosto účelové. V průběhu řízení o zajištění dle zákona o pobytu cizinců se žalobce vyjadřoval v tom směru, že ve vycestování z ČR a v návratu do vlasti mu nic brání, mělo by to pouze ekonomické důsledky. Neuvedl žádnou hrozbu spojenou s návratem do vlasti, kde má rodinné zázemí. Ani v žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuváděl žádné obavy z návratu. Je tak patrné, že jeho žádost je účelová, podaná s cílem legalizovat pobyt a vyhnout se vyhoštění. V průběhu řízení o zajištění vedeného OPKPR Mělníkem bylo podle žalovaného také prokázáno, že žalobce pobýval v ČR neoprávněně bez jakéhokoliv pobytového oprávnění a nerespektoval zákonnou povinnost vycestovat ze členských států EU ani poté, co mu bylo správním rozhodnutím uloženo vyhoštění. Z toho důvodu byl také za účelem vyhoštění zajištěn. Z žádosti o mezinárodní ochranu nevyplývá, že by mu skutečnosti, které ho vedly k podání žádosti, nebyly známy ještě před zajištěním. Z čehož lze usuzovat, že ve skutečnosti žádnou obavu z pronásledování ani z vážné újmy nepocítuje a žádost o mezinárodní ochranu podal pouze za účelem vyhnout se realizaci vyhoštění a dosáhnout propuštění ze zajištění. Aby se vyhnul vyhoštění a mohl setrvat zde, byť nelegálně, využije jakékoliv možnosti včetně mezinárodní ochrany. Vzhledem k tomu, že cílem žalobce není ve skutečnosti ochrana před pronásledováním či vážnou újmu, již se ani neobává, nýbrž snaha vyhnout se zajištění a vyhoštění, byl by propuštěním ze zajištění ohrožen průběh řízení ve věci mezinárodní ochrany. V průběhu řízení o zajištění za účelem správního vyhoštění bylo podle žalovaného prokázáno, že žalobce se vyhýbal svým povinnostem, když opakovaně, dlouhodobě a zcela vědomě nerespektoval povinnost vycestovat z území ČR ani poté, co mu bylo uloženo správní vyhoštění. V rámci tohoto správního řízení o vyhoštění sice žalobce prohlašoval, že chce do Vietnamu vycestovat, avšak neučinil tak, přestože tato povinnost mu byla rozhodnutím stanovena. V současnosti dává

najevo, že do Vietnamu vrátit nehodlá. Ze všech těchto důvodů by uplatnění zvláštního opatření podle § 47 zákona o azylu nebylo účinné. O tom svědčí nejenom jeho dlouhodobé a vědomé naprosté nerespektování právního řádu a jemu uložených povinností, ale také zcela účelové jednání. Žalovaný poukázal na rozsudek NSS sp.zn. 9Azs 192/2014 ze dne 30.9.2014, podle něhož za situace, kdy cizinec nevystoupal z území v době stanovené správním rozhodnutím o vyhoštění, je zásadně vyloučeno uložení zvláštních opatření namísto zajištění. Žalovaný považuje podání žádosti o mezinárodní ochranu za účelové, ale s ohledem na znění zákona o azylu nebude žádost posuzována podle § 16 odst. 1 písm. h) zákona o azylu jako zjevně nedůvodná, neboť dle judikatury by žádost takto mohla být rozhodnuta jen tehdy, jestli žadatel jako jediný důvod žádosti uvádí právě snahu vyhnout se vyhoštění. Vzhledem k tomu, že žalobce v žádosti sdělil, že se nechce vrátit do Vietnamu, nelze vyloučit, že bude nezbytné jeho žádost posuzovat standardně. Tedy z hlediska naplnění podmínek ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu. Z toho důvodu lze předpokládat ukončení řízení ve věci mezinárodní ochrany ve lhůtě 90ti dnů. Vzhledem ke skutečnosti, že případná žaloba proti rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany má téměř ve všech případech ze zákona odkladný účinek, je správní orgán povinen při stanovení maximální lhůty zajištění žadatele prodloužit tuto dobu o dalších 15 dní na podání případné žaloby. Společně s pětidenní průměrnou lhůtou na doručování dokumentů činí celková lhůta pro zajištění 110 dnů.

Soud doplnil dokazování o žalobcem předložený rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 10.1.2017, který zrušil rozhodnutí žalovaného ze dne 15.12.2016 č.j. KRPS-417796-18/ČJ-2016-010026, o zajištění žalobce podle § 124 zákona č. 326/1999 Sb. Důvodem zrušení byla skutečnost, že správní orgán nezkoumal možnost uložení opatření za účelem vycestování podle § 123b odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, tedy povinnost cizince se osobně hlásit v době policií stanovené. Žalovaný měl tedy možnost zkoumat podle § 123 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, tedy hlášení se policii bez uvedení adresy místa pobytu.

Žalobu soud neshledal důvodnou.

Dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu *ministerstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.*

Ve vztahu k § 46 odst. 1 písm. e) zákona o azylu se soud ztotožnil s žalovaným, že byly splněny podmínky pro vydání rozhodnutí o zajištění žalobce podle tohoto ustanovení, neboť žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany po několika letech nelegálního pobytu na území ČR, a to až poté, co byl zajištěn (za účelem vyhoštění), a ačkoliv bylo prokázáno, že žalobci žádná okolnost nebránila požádat o mezinárodní ochranu dříve, kdy se mohl po ČR volně pohybovat. V žádosti současně žalobce potvrdil, že důvodem jejího podání je okolnost, že se nechce vrátit do Vietnamu. Dle názoru soudu jsou uvedené důvody v napadeném

rozhodnutí plně přezkoumatelné a akceptovatelné.

Dle § 47 odst. 1 písm. b) zákona o azylu *zvláštním opatřením se rozumí rozhodnutím ministerstva uložená povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany osobně se hlásit ministerstvu v době ministerstvem stanovené.*

Žalobce namítal kromě nedostatečného odůvodnění splnění podmínek ust. § 46 odst. 1 písm. e) zákona o azylu také nedostatečné posouzení možnosti uvedené v § 47 odst. 1 písm. b) téhož zákona. Soud v této souvislosti vycházel např. z rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem č.j. 41Az 17/2016-19 ze dne 31.8.2016 (dostupný na www.nssoud.cz), odkazujícího na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30.9.2014, sp. zn. 9 Azs 192/2014-29 s tím, že tento lze použít i při posuzování možnosti využití zvláštních opatření v případech zajištění žalobce. V rozsudku NSS je s odkazem na obdobnou judikaturu Nejvyššího správního soudu (rozsudek ze dne 18.7.2013, č.j. 9 As 52/2013-34) konstatováno, že volba mírnějších opatření než je zajištění cizince, je vázána na předpoklad, že cizinec bude se státními orgány spolupracovat při realizaci tohoto opatření a že neexistuje důvodná obava, že se nebude vyhýbat případnému výkonu správního vyhoštění. Tyto závěry lze plně využít při hodnocení možnosti uplatnění zvláštních patření dle zákona o azylu.

Soud má za to, že byla jednoznačně prokázána snaha žalobce vyhnout se vyhoštění všemi možnými prostředky, včetně podání žádosti o azyl. O účelovosti této žádosti svědčí jednak její podání až po zajištění, jednak její podání až po několika letech neoprávněného pobytu a jednak přímo její zdůvodnění tím, že se žalobce nechce vrátit do Vietnamu. Z jednání žalobce je naprosto zřejmé, že žalobce dělá vše proto, aby nebylo realizováno vyhoštění a nebyl ochoten sám vycestovat. Dle závěru soudu pokud žalobce pobýval v ČR delší dobu neoprávněně, nerespektoval rozhodnutí o správním vyhoštění a záměrně svoje vycestování z ČR prodlužoval různými úkony vč. žádosti o mezinárodní ochranu, je důvod pro jeho zajištění a nepostačuje uložení zvláštního opatření spočívajícího v povinnosti hlásit se žalovanému ve stanovené době. V napadeném rozhodnutí je odůvodnění neaplikování ust. § 47 odst. 1 zákona o azylu velmi stručné, nicméně je soud považuje za dostatečné, neboť v rámci celého odůvodnění rozhodnutí je situace žalobce popsána velmi podrobně vč. průběhu jeho pobytu, podávání různých opravných prostředků a žádostí, tj. byly zmapovány jednání žalobce v rámci snahy o legalizaci pobytu v ČR.

Skutkové okolnosti případu nejsou zcela shodné s těmi, které byly zjištěny v rámci řízení o zajištění žalobce za účelem vyhoštění, a na základě nichž bylo rozhodnuto výše zmíněným rozsudkem Krajského soudu v Praze ze dne 10.1.2017 č.j. 44A 33/2016-21. Žalobce totiž učinil další úkon, o němž se lze domnívat, že směřuje k tomu, aby zabránil návratu do země původu. Podal žádost o mezinárodní ochranu a zdůvodnil ji tím, že chce žít v ČR namísto v zemi původu. Žádost lze proto považovat za účelovou. Na základě toho dle názoru soudu žalobcem předkládaný rozsudek nelze na danou situaci aplikovat

Ve vztahu k § 47 odst. 1 písm. b) zákona o azylu, soud akceptoval závěr žalovaného o neúčinnosti zvláštního opatření, neboť žalobce nerespektoval svou zákonnou povinnost vycestovat z území ČR a EU ani poté, co mu bylo uloženo správní vyhoštění a snažil vyhnout se této povinnosti a realizaci vyhoštění i podáním žádosti o mezinárodní ochranu.

Na základě výše uvedeného soud neshledal žalobní námitky důvodnými, a žalobu proto zamítl podle § 78 odst. 7 s.ř.s.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s., podle kterého by měl nárok na jejich náhradu žalovaný, který měl ve věci plný úspěch. Žalovanému však žádné náklady řízení nevznikly, a proto jejich náhrada nebyla žádnému z účastníků přiznána.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

V Plzni dne 7. února 2017

Mgr. Jana Komínková, v.r.
samosoudkyně

Za správnost: Kováříková